

Arbeids- og sosialdepartementet

Postmottak@asd.dep.no

Vår saksbehandler  
Henrik Dahle

Kopi til

Vår dato  
02.09.2014

Vår referanse  
DOK/2014/01355

Deres referanse

## **Høringssvar fra Unio: Plikt til å stille vilkår om aktivitet ved tildeling av økonomisk stønad - endring i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 20.**

Det vises til høringsbrev 4. juni 2014, med frist 4. september for å avgi høringsuttalelse.

Innledningsvis vil Unio påpeke at vi støtter opp under arbeidslinjen og er positiv til regjeringens uttalte mål om å få flere ut i arbeid og færre på trygd. Unio deler også regjeringens bekymring for en økning i antallet som mottar sosialstønad.

Unio er i utgangspunktet ikke i prinsippet negativ til at det stilles vilkår om aktivitetsplikt ved tildeling av økonomisk stønad. Men å endre loven uten å ha gjennomført et grundigere utredningsarbeid er etter vår mening svært uheldig. Lovforslaget innehar flere usikkerhetsmomenter som krever større grad av utredning- og konsekvensanalyse.

Unio vil peke på at aktivitetsplikten ikke er tilstrekkelig definert i høringsdokumentet. Det er opp til den enkelte kommune hvordan de vil organisere aktiviseringen og oppfølgingen av den enkelte. Dette innebærer at det ikke er satt noen terskel for når aktivitetsplikten er oppfylt. Det vil sannsynligvis føre til forskjeller mellom kommunene, med fare for at det satses på aktiviteter som er rimelige økonomisk, men som er lite egnet til å nå målet om flere i arbeid.

Unio mener også at de økonomiske og administrative konsekvenser ved lovforslaget ikke er utredet godt nok. Vi er bekymret for at en innføring av aktivitetsplikt som vilkår, med mulig påfølgende sanksjon, vil føre til økt byråkrati. Lovforslaget innebærer at det skal foretas en individuell vurdering av aktivitetsplikt for alle søknader om økonomisk stønad. Avgjørelsen skal begrunnes i et eget vedtak, enten det settes «vilkår om aktivitet» eller ikke. Dersom det settes vilkår, skal det også informeres om mulighet for reduksjon av økonomisk stønad ved brudd på vilkårene. Ved brudd, kan det fattes vedtak om stønadsreduksjon. Men alle avgjørelsene i vedtak kan påklages til fylkesmannen. Dette er etter Unios oppfatning et forslag som vil være mer arbeidskrevende enn gjeldende rett. Et mer omfattende byråkrati

kan gå på bekostning av å benytte ressursene til meningsfull kvalifisering. Effekten kan i siste instans innebære færre stønadsmottakere ut i arbeid.

I lys av dette, kan Unio ikke gi støtte til departementets forslag.

Som departementet selv påpeker i høringsnotatet, utgjør de som mottar sosialstønad en sammensatt gruppe, og stønaden er samfunnets nedre sikkerhetsnett for inntektssikring. For å lykkes med å få flere som mottar sosialhjelp ut i arbeid, kreves det en tett individuell oppfølging. Dette innebærer etter Unios oppfatning at dersom regjeringen gjennomfører lovendringen må det settes av økte ressurser til å utvikle gode oppfølgingstiltak gjennom NAV. Det må også satses på økt bruk av målrettede arbeidsmarkedstiltak, spesielt tilpasset denne gruppen. Mål og midler henger etter vår oppfatning nøye sammen i forhold til den foreslåtte lovendring. Dersom flere sosialhjelpsmottakere skal ut i arbeid, må det settes av økte midler på det kommende statsbudsjettet til arbeidsrettede tiltak.

Departementet foreslår også at det ved brudd på vilkårene kan fattes vedtak om at stønaden reduseres, med mindre tungtveiende grunner taler mot det. Unio vil påpeke at en reduksjon av økonomisk sosialhjelp vil være en inngripende handling som vil kunne ha stor innvirkning på den enkeltes livssituasjon, dersom lovendringen skulle bli gjennomført. Vi foreslår derfor en romsligere sikkerhetsventil i form av at begrepet «tungtveiende grunner» byttes ut med «rimelig grunn». Dette vil innebære et noe større rom for individuelt skjønn.

Vennlig hilsen  
Unio

Ingjerd Hovdenakk  
sekretariatssjef

Henrik Dahle  
Fagsjef/Advokat